

HABER BÜLTENİ

www.traee.org

“STAR zavodu Türkiyədə böyük həcmdə tələbatı qarşılıyacaq”

Türkiye'nin cari açığını 1.5 milyar dolar düşürecek olan İzmir-Aliğa'daki Star Rafinerisi sadece Türkiye'de değil, Azerbaycan'da da coşkuyla karşılandı ve süreç Azeri medyası tarafından da oldukça yakın takip edildi. Enerji Ekonomisi Derneği Başkanı Prof. Dr. Gürkan Kumbaroğlu, Azerbaycan'ın en büyük basın kuruluşlarından biri olan Report.az'ye süreci değerlendirdi. Devamını okumak için [tıklayın!](#)

“

Türkiye Enerji İqtisadiyyatı Dərnəyinin prezidenti, Boğaziçi Universitetinin professoru Gürkan Kumbaroğlu

Zavodda istehsal olunacaq məhsullardan biri də dizel yanacağıdır ki, Türkiyə bu məhsulu Hindistan, Rusiya, Avropa ölkələri - Bolqarıstan, Yunanıstan, İtaliyadan, hətta İsraildən idxal edir. Bu ölkələrin isə xam nefti yoxdur, onlar xam nefti alıb emal edərək istehsal edilən dizel yanacağını ixrac edir. İndi isə bu əlavə dəyər Türkiyədə istehsal ediləcək. Türkiyə Azərbaycan münasibətlərində hər iki ölkə qazanacaq. Bu çox önəmlidir.

Güneş de dövle satış

Türkiye, petrol, doğalgaz ve kömürün yanı sıra rüzgâr ve güneş gibi yenilenebilir enerji kaynaklarıyla elde edilen elektriğin ödemesini de dövle yapıyor. Enerji Ekonomisi Derneği Başkanı Prof. Dr. Gürkan Kumbaroğlu'na göre, TL'deki değer kaybına bağlı olarak elektriğe yılbaşından bu yana gelen yüzde 45 zamda sadece ithal kaynaklar değil YEKDEM yönetmeliği çerçevesinde üretim şirketlerine yapılan ödemelerin de dolar bazında hesaplanması etkili oluyor. Devamını okumak için [tıklayın!](#)

Güneş de dövle satış

İthal doğalgazın yanı sıra yerli güneş ve rüzgâr için de dövle ödeme yapılıyor. Kur artınca yenilenebilir enerji fiyatları da katlandı

EMRE DEVECİ

Türkiye, petrol, doğalgaz ve kömürün yanı sıra rüzgâr ve güneş gibi yenilenebilir enerji kaynaklarıyla elde edilen elektriğin ödemesini de dövle yapıyor. Enerji Ekonomisi Derneği Başkanı Prof. Dr. Gürkan Kumbaroğlu'na göre, TL'deki değer kaybına bağlı olarak elektriğe yılbaşından bu yana gelen yüzde 45 zamda sadece ithal kaynaklar değil Yenilenebilir Enerji Kaynakları Destekleme Mekanizması (YEKDEM) yönetmeliği çerçevesinde üretim şirketlerine yapılan ödemelerin de dolar bazında hesaplanması etkili oluyor.

2017'de YEKDEM ortalama fiyatı 274.7 TL/MWh olarak gerçekleşirken 2018 Ocak-Temmuz döneminde rakam 294.5 liraya yükseldi. Aynı dönemde aylık ortalama Piyasa Takas Fiyatı ise 168.1'den 185.6 liraya ulaştı. YEKDEM kapsamında kaynağına göre 7.3 sent/kWh ile 13.3 sent/kWh arasında değişen tutarlarda garantili alım tesvihi veriliyor. Bu destekler Piyasa Takas Fiyatının birkaç katına ulaşabiliyor ve TL'deki değer kaybıyla makas iyice açılıyor.

İHALELER TL İLE YAPILMALI

Temmuz 2018 itibarıyla Türkiye'de lisanslı elektrik kurulu gücünün sadece yüzde 8.7'i rüzgâr ve güneşten oluşuyor. Bu oran doğalgaz için yüzde 31.51, ithal kömür için yüzde 10.86. Aynı dönemde yenilenebilir enerji içindeki paylar ise şöyle oluştu: Bi-

yokütle yüzde 3.53, güneş yüzde 0.10, hidrolik yüzde 38.59, jeotermal yüzde 9.14, rüzgâr yüzde 28.44, lisanssız üretim yüzde 20.23. İhalelerin dövle yapılmasının asıl nedenini yabancı yatırımcı çekmek olduğunu belirten Prof. Kumbaroğlu, "Yabancı yatırım-

cının ülkemize gelmesi güzel ama yabancı yatırımcı çekmek için yerli enerji kaynakımızı dövle endekslemeyi doğru bulmuyorum. TL bazı bir ihale daha az ilgi görülebilir ama uzun vadede ülke ekonomisi için daha hayırlı olur" diye konuştu.

Hava Kuvvetleri'nde kırmızı alarm

Türkiye'nin Doğu Akdeniz'deki enerji çalışmaları Barbaros Hayrettin ve ilk sondaj gemisi Fatih ile yeni bir boyut kazandı. Akdeniz'in sıcak sularında oldukça gerilimli bir dönemin sinyalleri gelirken askeri unsurlar da alarm durumuna geçirildi. Yeni Şafak, Akdeniz'deki bu gerilimli süreci ve muhtemel beklentileri Enerji Ekonomisi Derneği Başkanı Prof. Dr. Kumbaroğlu'na sordu. Devamını okumak için [tıklayın!](#)

Enerji Ekonomisi Derneği Başkanı, Boğaziçi Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Gürkan Kumbaroğlu, süreci şu sözlerle açıkladı:

Akdeniz'in hidrokarbon açısından zengin olduğu biliniyor ve İsrail açıklarında, Mısır açıklarında, Güney Kıbrıs açıklarında çok sayıda keşif de yapıldı.

“

Asıl konu bu keşiflerin Avrupa pazarlarına ulaştırılması. Arada Türkiye olmadan ekonomik olarak ulaştırılması mümkün değil. Şimdi Fatih'in bir keşfi olursa Akdeniz'deki diğer rezervlerin Avrupa'ya erişim rüyası suya düşer.

Elektrik ve gazda indirim sinyali

Elektrik ve doğalgaz için yılbaşında maliyete göre indirim sinyali veren Enerji Bakanı'na sektörden destek var. Doğalgaz sektörünün, "Maliyet düşerse neden indirim olmasın" dediği indirimin elektrikte de indirim yol açması bekleniyor. EED Başkanı Kumbaroğlu, süreçle ilgili 'eşel sistem doğalgazda da uygulansın' önerisini Milliyet'e açıkladı. Devamını okumak için [tıklayın!](#)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez, geçtiğimiz aylarda zamlanan elektrik ve doğal gaz için yılbaşında indirim sinyali verdi. Doğal gaz sektörünün, "Maliyet düşerse neden indirim olmasın" dediği indirimin elektrikte de indirim yol açması bekleniyor.

Dönmez, MTV'de katıldığı programda doğal gaz ve elektrik fiyatları için, "Yılbaşına kadar bu ürünlere zam söz konusu değil. Yeni ekonomi programı açıklandıktan sonra hakikaten tünit venis gelişmeler oldu, kıvrda gevşeme oldu, faizlerde eskkiye göre bir düşüş var, enflasyonda gerileme..." dedi.

Dönmez, "Yılıbaşı geldiğinde tekrar bakacağız. Sektörler olgusunda, maliyetler düştüğünde bir indirim söz konusu olabilir" diye konuştu.

Maliyet düşerse niye olmasın?

Gaz sektörü Dönmez'in açıklamasına olumlu yaklaştı. 1.5 yıl önce de doğalgazda yüzde 15'lik indirim yapıldığına dikkati çeken bir sektör temsilcisi, şu yorumu yaptı:

"Geçtiğimiz 3 ayda fiyat artışı yapılmıştı. Enerjide yüksek fiyatlar tüketici nezdinde de olumlu bir algı oluşturuyor. Maliyet farkları negatif ve pozitif fiyatları yansıtabilir. Maliyet düşerse neden indirim olmasın..."

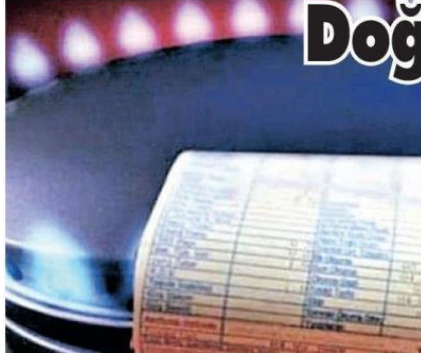
EŞEL MOBİL SİSTEM ÖNERİSİ

Enerji Ekonomisi Derneği Başkanı Prof. Dr. Gürkan Kumbaroğlu da enerjide ithalat fiyatlarının fiyat artışı desteklemediğini belirterek, "Tam tersine gerileme var. Ocakta indirim olabilir. Ben daha bile erken, 1 Aralık'ta indirim olabileceğini düşünüyordum" diye konuştu. Ekimde TL'nin dolar karşısında yüzde 7.84 değer kazandığını, enerjide üretici fiyatlarının ise daha geride kaldığını vurgulayan Kumbaroğlu, indirim kararına kadar skorpoktadaki eşel mobil sistemine benzer bir indirim mekanizmasının oluşturulabileceğini söyledi.

Elektrik ve doğalgaza yüzde 10 indirim müjdesi

Enerji Bakanı Fatih Dönmez'in 'doğalgazda indirim' gelebilir açıklamasının ardından uzmanlara göre, akaryakıtta olduğu gibi elektrikte ve doğalgazda indirim yapılacak. Enerji Ekonomisi Derneği Başkanı Prof. Dr. Gürkan Kumbaroğlu, indirim en az yüzde 10 olacağını açıkladı. Devamını okumak için [tıklayın!](#)

Haberin diğer bazı medya yansımaları: [Sözcü](#), [Cumhuriyet](#), [Star](#), [Türkiye](#), [Bursa Meydan](#), [Bursa Haber](#), [Gazete Arena](#), [Güneydoğu Ekspres](#), [Haber Samsun](#), [Kent Gazetesi](#), [Samsun Gazetesi](#), [Şehir Gazetesi](#), [Yeni Asır](#)

Doğalgazda indirim beklentisi

ENERJİ Bakanı Fatih Dönmez'in "Doğalgazda indirim gelebilir" açıklaması vatandaşı heyecanlandırdı. Uzmanlara göre, akaryakıtta olduğu gibi elektrikte ve doğalgazdan indirim yapılacak. **Enerji Ekonomisi Derneği** Başkanı Prof. Dr. **Gürkan Kumbaroğlu**, indirim en az yüzde 10 olacağını açıkladı. Enerji üretici fiyat artışının ithalat maliyetleri ile izahı mümkün olmadığına vurgu ya-

pan Kumbaroğlu, şöyle devam etti: "Zira uluslararası piyasalarda fiyatlar gerileme eğilimine girmiş durumda. Bu şartlar altında, Türk Lirası'nın değer kazanmaya başladığı bir dönemde olumlu döngüyü hızlandırmak üzere bugün benzinde olduğu gibi elektrik ve doğalgazda da fiyatların düşmesi gerekmektedir. Son üç aylık veriler ışığında, en az yüzde 10'luk bir indirim beklentisi ortaya çıkıyor."

Büyük yarış başlıyor

Enerji sektöründe "güneş ve rüzgarda" yarışma rüzgarı esecek. Yatırımcılar 2019 yılının ilk aylarında biner MWe kurulu güce sahip güneş enerji santrali (GES) Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanı (YEKA) ve rüzgar enerji santrali (RES) YEKA projeleri için yarışacak. EED Başkanı Prof. Dr. Gürkan Kumbaroğlu, sürece ilişkin görüşlerini sektörün en önemli yayınlarından biri olan Para dergisinin son sayısında anlattı. Devamını okumak için [tıklayın!](#)

Prof. Dr. **Gürkan KUMBAROĞLU** / Enerji Ekonomisi Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı

"Yerli para birimi kullanılmalı"

Yenilenebilir enerji oranlarının artırılmasına yönelik atılan adımlar genel anlamda olumlu, fakat yenilenebilir enerji kaynaklarımız yabancı şirketlere yabancı para birimleri üzerinden ihale edildiğinde ilgili sözleşmeler geçerli olduğu sürece enerjide dışa bağımlılığa çözüm olmaz. Yenilenebilir enerji kaynakları fosil yakıtlara olan ithal bağımlılığını azaltsa bile ortaya çıkan döviz ihtiyacı nedeniyle döviz kurları üzerinden finansal dışa bağımlılık yaratıyor. Yenilenebilir enerji oranlarının arttırılmasına yönelik atılan adımlara destek olarak şebekenin güçlendirilerek kaldırabileceği yenilenebilir kapasitesinin arttırılması için gerekli yatırım ihtiyacı, yenilenebilir enerji kaynaklarının yaygınlaşmasının toplam enerji sistem maliyetlerine ve arz güvenliğine etkilerinin ortaya konduğu çalışmalar yapılmalı.

EED Başkanı Prof. Dr. Gürkan Kumbaroğlu'nun Ekim-Kasım aralığında katıldığı TV programları

BLOOMBERG HT – Gün ortası: Fatih Sondaj Gemisi özel yayın - 10.10.2018 – İzlemek için [tıklayın!](#)

24TV - Moderatör – Doğu Akdeniz özel yayını - 20.10.2018 – İzlemek için [tıklayın!](#)

Diyalog TV - Ana Haber Bülteni – Star Rafineri yayını - 20.10.2018 – İzlemek için [tıklayın!](#)

Haber Global – Ana Haber Bülteni – Star Rafineri yayını - 20.10.2018 – İzlemek için [tıklayın!](#)

CBC TV – Azerbaycan – Star Rafineri yayını, özel konuğu 20.10.2018 – İzlemek için [tıklayın!](#)

24TV Ardan Zentürk ile Moderatör – Doğu Akdeniz'deki gelişmeler 30.10.2018 – İzlemek için [tıklayın!](#)

Fox TV – Fatih Portakal ile Ana Haber – Doğalgaz zamları - 01.11.2018 – İzlemek için [tıklayın!](#)

TV Net – Gün ortası haberleri – Akdeniz'deki gerginlik - 01.11.2018 – İzlemek için [tıklayın!](#)

Fox TV – Fatih Portakal ile Ana Haber – Doğalgazda indirim 09.11.2018 – İzlemek için [tıklayın!](#)